

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetési és nyiltterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1891 június 28

Megjelenik minden vasárnap

28 giugno 1891

A király Fiumében.

Elnémult az örömrivalgás, melylyel Fiume lakossága legalkotmányosabb királyát néhány nappal ezelőtt fogadta. — A magyar koronának fölkent fejedelme ismeri ugyan Fiumének hozzá való ragaszkodását, azonban valamennyi eddigi látogatásai között aligha volt egy is, mely alatt annyi megragadó alakban nyilatkozott volna a kikötő városnak rajongásig menő szeretete, mint ezúttal.

A lelkesedésnek különböző nyilatkozásai a koronás királyra is a legmélyeb benyomást gyakorolták, s lépten nyomon kifejezést is adott a tapasztaltak fölötti meglepedésének.

Eltekintve azonban a fogadtatásnak ideális jellegű részétől, melynek pazar fényes leírhatlan nyilatkozásai örökké feledhetlenek lesznek előttünk, rendkívül meglepték ő felségét a magyar kormány hatalmas alkotásai, melyek itt is a magyar államiság növekedő erejét hirdetik; kellemesen hatott ő felségére, hogy magyar kormányainak egise alatt, a munitcipium a maga körében is, sok olyan dolgot valósított meg, melyek egy modern város el nem engedhető föltételeit képezik.

A koronás király minden jó-sága mellett is nem szokta pazarul és alapos meggyőződés nélkül vesztegetni az elimerést; gróf Zichy Ágost kormányzó és Ciotta polgármester ép ezért elégedetten tekinthetnek vissza a király látogatás fényes momentumaira. — Személyesen volt alkalmuk a jó-ságos de egyúttal szigorú fejedelmnek ajkáról ismételt hallani nagy meglepedésének kifejezéseit. — Ő felsége maga is páratlanul jelezte a haladást, melyet tizenhat évvel ezelőtt történt látogatása óta tapasztalt. — Meggyőződött arról, hogy Fiumét egyedül Magyarország tettereje életképessége, gazdagságának megnyilvánuló forrásai, kiváló érzék tehétik nagysága és virágzóvá az ország népei érdekében. — Fiume bármely más viszonyok között nem érhetne volna el a fejlődésnek azt a magas fokát, mely a fölséget a szó szoros értelmében lelkesedésre ragadta.

E magas fejlettség mellett azonban, még soknak kell történnie, mert mindaz a mi eddig létesült,

csak a kezdetnek örvendetes fejlődése. Békés tevékenység, sa különböző tényezők összhangzó akarata rövid idő alatt még áldásosabb eredményeket fognak föltüntetni. — Már rajta vagyunk a helyes uton; ki-tartó haladással eléjük a nagy célt, melyet a nemzet, Fiume és az ország közös nagy érdekeinek megvalósítására maga elé kifűzött.

A király megérkezése.

Az a fogadtatás, a melyben a magyar kikötőváros ő felségét részesítette, különösen fény és ragyogás tekintetében a legmerészebb képzelmet is felül-multa. Az a lelkesedés, melegség és öröm pedig, a melylyel Fiume hazafias lakossága a királyt üdvözölte, oly elem-táris erővel jutott kifejezésre, hogy-az idegen szemlélők sokasága is joggal mondhatta el; szerencsés az az uralko-dó, a kit népe így fogad.

A király kedden június kő 22-kén reggel 7 órakor érkezett meg Fiuméba. — A város már jóval a megérkezés előtt talpon volt. A rendkívüli fényvel díszített utcákon föl s alá hullámzó közön-ség lelkesült hangulatát emelte a tavaszias szép nap. A pazarul díszített pályaudvartól kezdve, egész a kormány-zói palotáig, hol a király lakott, példás rendben sorakozott a közönség. — A palotával szemben eső hársor előtt volt föllálítva a Jelacsics ezred disz-csáza melyet Toplach százados vezényelt, míg a honvédek a palota jobboldala mentén Liszkay százados vezetése alatt képeztek sorfálat.

A király megérkezése előtt robotgottbe szt. Péter felől az első udvari vonat, melyen József főherceg, gr. Szapáry minisz-terelnök, Szógyény-Marich és Josipovich miniszterek, foglaltak helyet. Formyák altábornagy, adatlussal, gróf Khuen-Hédervári horvát bánal ki Zákányal csat-lakozott a vonathoz, és Ludwig miniszteri tanácsossal.

Tíz perczel később ugyanabból az irányból egy másik udvari vonat jött a melyen az udvari hivatalnokok érkeztek.

A fiumei állomást ez alkalomra a magyar királyi állami vasutak igazga-tósága pazarul díszítette föl; az állomás peronjának vasoszlopai szép ghirandok-kal, czimerekkel és nemzeti színű zászlókkal voltak megrakva; ez első osz-tályú váró terem pedig, melyen a király áthaladt értékes szőnyegekkel és dél-szaki növényekkel volt földíszítve.

A király és kísérete által elfoglalt udvari vonat pontban hét órakor robo-gott be az állomásra.

Az állomáson ő felségét ő fensége József főherceg, gróf Szapáry minisz-terelnök, gróf Khuen-Hédervári horvát bán, Josipovich és Szógyény-Marich minisz-terek, gróf Zichy Ágost kormányzó, bíró Sterneck tengernagy, Behtolsheim altá-bornagy, Ciotta polgármester, Dr. Golle-tich Mikós és Mohovich Emidio a munitcipium alelnökei a városi képviselő-kei, Ürményi Bernát orsz. képviselő, Zeyk J. miniszteri tanácsos, báró Abele minisz-teri titkár, Hajnal Antal osztálytanácsos,

Szobovics pügyi tanácsos, Milcenich ta-nácsosok, Brelich főjegyző, Meynier ka-marai elnök stb. fogadták.

A király tábornoki egyenruhába volt öltözve s a vonat megállása után azon-nal kiszállt a kocsiból. Barátságos főhaj-tással intett köszönetet a riadó evviva és éjen-kiáltásokért. Követlenül a ki-rály után Szógyény miniszter és Pápay osztályfőnök is leszálltak a vonatról. A király legelőször József főhercegrehez lépett s neki, valamint Szapáry gróf miniszterelnöknek gróf Khuen-Hédervári bánaak és gróf Zichy Ágost kor-mányzóknak kezet nyujtott.

Erre előlépett Ciotta polgármester s olasz nyelven következő beszéddel üdvözölte a királyt.

„Apostoli királyi felség! Fiume népes-sége örvend szeretett uralkodója viszont-látásán s alázatteljesen adózik felsé-gednek rendíthetlen hűségével és hódola-tával.”

A király olasz nyelven válaszolt s ezeket mondotta:

„A hű ragaszkodás, melynek Fiume városom nevében kifejezést adtak, va-lamint a fényes és szívélyes fogadtatás, melyben önk engelem részesítettek, szívemnek felelte kedves. Örvendek, hogy ily kedvező alkalmam nyílt arra, hogy önöknel tartózkodjam és ekkép azon nagy előmenetelről, melyet a vá-ros ezen utolsó években tett, magamnak meggyőződést szerezhsek.” (Vi-haros „evviva”, „éjen” és „zsviód” kiáltások.)

Majd kocsi-ba ült s József főher-cczel megindult a város felé. — A ko-csissort Ciotta polgármester nyitotta meg ezt követte a horvát bán és Josipovich miniszter fogata, míg utánuk közvetle-nül a király fogata előtt a miniszterelnök gróf Zichy Ágost kormányzóval, ennek lényes kiállítású díszfogatán. — A király ko-csiját a fogatok hozsu sora követte.

A Deák-csoron a különböző egyletek és intézetek, a lapunk mult számában ismertett sorrend szerint foglaltak he-lyet. — A bevonulás a gazdag zászló-díszben álló Deák-csoron át impozáns lát-ványt jutott. — A Zichy tóren föllállított diadalkapu előtt a király megállott, s itt a fiumei hölgyek nevében, — kik köz-ül számolisan a közelben föllállított dísztri-búnón foglaltak helyet, — Lettis Alma k. a. ő felségének gyönyörű virágcsokrot nyuj-tott át a következő szavak kíséretében: „Méltóztassék felséged kegyesen fogadni szeretetünk és hűségünk e jelvényét!” A király elfogadta a bokrétát s köszönetét fejezte ki érte.

E rövid ideig tartott jelenet után, mely alatt szintén lelkes üdvözölő kiállítások hangzottak föl, a király kíséretével együtt megérkezett a kormányzó palota elé. Frenetikus éjének és evviva fogadták ő felségét a kormányzó palota előtt, hol az egyházi és udvari méltóságok, valamint a különböző hatóságok fe-jei, és az állami hivatalnok közül szá-mosan foglaltak helyet.

A király palota előtt többeket szólított meg a király: így Szapáry István gróft Posilovich zenggi püspököt, Ghiczzy Li-vius Fiuméba élő nyugalm. őrnagyot és nagybirtokost. — Ezalatt József főher-ceg, kinek daliás alakja a lovassági tá-bornoki egyenruhában szép látványt nyuj-

tott, szintén többeket tüntett ki megszö-lításával. A király megtekintette ezután Jelacsics ezred díszsádját, melyet Top-lach százados vezényelt. — A katonai zenekar által eljátszott himnus után, is-mét fölhangozott az üdvivalgás, mire a király a kormányzó palotában levő szál-lására sietett föl.

A palotában, melyet a kormányzó nagy fényvel rendeztetett be, gróf Zichy Á-gost kormányzó fogadta ő felségét az itt időző egyházi, polgári és katonai méltó-ságok jelenlétében.

Rövid pihenés után, mely alatt a ki-rály a kormányzóval huzamosabb ideig beszélgetett, a király lakostályaiba vo-nult s délelőtt kilencz órakor kezdetét vette a küldöttségek tisztelgése.

A küldöttségek a királynak.

Legelőbb az angol hajóraj parancs-nokai, majd a francia és hollandi tor-pedó-átvevő bizottságok, a közös hadse-reg és a honvédség tisztjei és az udvari méltóságok tisztelegtek ő felségénél. Azután a katolikus klerus következett, a melynek élén Posilovich zeng-modrusi püspök, horvátul a következő beszédet intézte ő felségéhez:

„Császári és királyi felség! Felséged szentelt személyének színe előtt mély hódolattal hajlunk meg mi, a zeng-modrusi diocezesis klerusa, különösen e leghibebb Fiume városának klerusa. A szent apostol arra tanított, hogy Felséged hatalma Istentől való, ez ok-ból felséged és a felséges uralkodóház iránt keresztényi engedelmisséggel fogadunk. Ugyan-az a szent apostol megparancsolta, hogy felséges császáruk és királyunkért imádkoz-zunk, hogy csendes és nyugodt életet folytat-hasson istenes életben, tisztességben. Ezt követük nyilván vagy rejtve, annál kitartó-ban és bensőbbben, mint apostoli felséged nehéz időkben épenséggel bámulatos önfejlé-dőzssel örökös és munkál népemek békeje és jóléte. a katolikus egyház szabadsága és emelkedése érdekében isten dicsőségére és tisztelgetésre. Ezért a legmélyebb hálával és hódolattal kiáltjuk, mint mindig, most is: Isten tartsa meg, isten óvja és koronázza dicső-séggel legkegyelmesebb császáruk és ki-rályunkat, I. Ferencz Józsefet.

Ere a felség német nyelven a követ-kezőleg válaszolt:

Hódolatak állandó és széplőtelen hű-ségök és az állam törvényei iránt engedelmisségök biztosítása nagy meg-elégedésemre szolgál, mert azt bizo-nyítja, hogy a katolikus klerus hagy-mányos loyálisát fentartani akarják, midőn oly szent kötelességek teljesítését fogadják, a melyek hivatásukkal jól összeegyeztethetők, a nélkül, hogy ár-tanának a birodalmamban oly hatal-mas védelmet élvező katolikus egyház érdekeinek. Legyenek meggyőződve ar-ról, hogy ez uton minden működésök állandó köszönetemmel és másíthatatlan kegyelnemmel fogtalálkoznék.”

A görög keleti klerus küldöttségének a következőleg válaszolt

„Melegedéssel veszem önk hű ra-gaszkodásának kifejezését és önöknek, valamint hitfeleiknek érettem éghéz emelt fohászaikat. Meg lévén győződve e szavak őszinte voltáról, örömmel mondok önöknek köszönetet és szíve-sen biztosítom önöket kegyelnemről.”

A protestánsok egyesült hitközségé-nek németül így válaszolt:

„Szíves köszönetet mondok jó kíván-ságaikért és hűségük kifejezéséért. Egye-sült ifju egyházközségük jóllétét mindig

nekben játszottak. A nagyszámú, aljuk-tól egész az árbocok csucsáig tündérieren megvilágított hajókról a sugarak bevilágították a messze sík tengerre. Ezer meg ezer üvegharang a legkülönbébb elrendezésben, de mindannyi vörös-fehér és arany színben, káprázatos látványt nyújtott. Gazdagabb kivilágítást rendezni nem is lett volna lehetséges. A hajókról, melyeknek összes kötelzete egész a tetőig meg volt világítva, számos villamos nap ragyogott. Az összes terek, partok és molok beláthatlan embertömeggel voltak betöltve, úgy, hogy a forgalomnak teljesen szünetelni kellett. 9 órakor nagy fátylasmenet indult a király szállása elé minnek következtében a kormányzó palotájá elégt ideig életveszélyes tolongás támadt. Ő felsége, gr. Szapáry miniszterelnök, Szögyény miniszter és gr. Zichy kormányzó kíséretében megjelent az erkélyen és dörgő jelenzéssel fogadtatott. Ez egy ideig tartott, aztán makacs tüntetés mutatkozott, a mennyiben körülbelül 60 fiatal ember egy idősb urnak látható vezetése alatt teljes erőjükből kalapjaikat lengetve, zsviót kiáltottak, hogy az éljenkiáltásokat tulharsogják, a mi azonban csak még erősebb éljenkiáltásokat provokált. Végül, miután ő felsége visszavonult, mindnyájuknak el kellett távoznok. A közönséget, mely késő éjfélig hullámozott az utcákon keresztül, még egy bámulatos szép tűzijáték gyönyörködtetett. A délutáni körmenet alkalmával gróf *Kuen-Hellervary* horvát bán is ő felsége kíséretében volt.

A fátylások nevében egy küldöttség fejezte ki hódolatát ő felségének. E küldöttség tagjai Dr. *Dall'Asa* Szaniszló *Thierry*, *Gelletich* János, báró *Wrangszany* Simon voltak.

A lelkesült közönség még éjjel után is nagyszámú hullámozott a fényes kivilágítású utcákon.

A második nap Másnap reggel 7 órakor ő felsége a helybeli közös hadsergebi kaszárnyában megtartott csapat szemlére ment. — Kíséretében volt *József* főherceg *Becholstein* altábornagy gróf *Paar*, főhadsegéd és *Cutinelli*, *Bolfrass* tábornokok, s. b. — Ugyancsak a közös hadserg; laktanyájának nagy udvarán volt összpontosítva a honvédség is *Liszky* százados parancsnoksága alatt. — Miután *Ivanossich* ezredes ő felségének szokásos jelentést megtette, a csapat szemléit végezte ő felsége; a csapatok magatartása fölött, úgy *Ivanossich* ezredesnek, mint *Liszky* századosnak kiváló meglepődését fejezte ki.

A Mária árvaházban.

A csapatszemle után a király a gróf Szapáry Gézáné által alapított fiumei Mária árvaházat kereste föl. A király Teréz testvér főnöknő fogadta; a kis árvák sorfalat képeztek, egy árvaleányka pedig virágcsokrot nyújtott át az uralkodónak, miattl őt az árvák apjának, a királynőt pedig anyjuknak nevezte. Ő felsége tudvalólag már sokat tett az intézet érdekében. — A királyt a leányka szavai annyira megindították, hogy azt megcsókolta. — Ezután megtekintette a szép intézetet, s onnét melegedéssel s a nép éljenéi között távozott.

A haditengerészeti akadémiában.

A hadi tengerészeti akadémiában báró *Sterneck* admirál, és *Seemann* az akadémia parancsnoka fogadták ő felségét. — Az akadémia megzemléése és a növendékek gyakorlati után *Seemann* parancsnok előtt a legnagyobb meglepődésének adott kifejezést, majd a növendékekhez fordulva ama reményének adott kifejezést, hogy mint leendő tisztetek minden alkalommal a haza javára fognak működni.

A király látogatása gróf Zichy Ágost kormányzónál.

A nap folyamán ő felsége a király a Bergudi villában lakó gróf Zichy Ágost kormányzónál és nejeénél szül. *Wimpffen* Hedvig grófnőnél tett látogatást. — A

király látogatás alatt ismételen kifejezést adott a szép fogadtatás fölötti örömeinek, melynek egyebiránt a királyaszonynak Bécsbe küldött táviratban is szavakkal adott kifejezést: *Nagyon ünnepélyesen fogadtak*. A kormányzón kívül ő felsége eskis József főhercegnél tett magánjellegű látogatást.

A kormányzónál tett látogatás előtt megzemléte a *Whitehead* féle torpedogyárat is.

Az angol flottánál.

Az angol flottához délután egy óra kor diszesónakban indult el a király az Adamich molóról Ő Felsége kíséretében voltak gróf Szapáry miniszterelnök, gróf *Kuen-Hellervary* horvát bán, gróf *Zichy* Ágost kormányzó, *Josipovich* és Szögyény-miniszterek. Ő felsége látogatása a *Victoria* hajóra szorított, hol *Hoskins* tengernagy fogadta. A látogatás alatt az angol tengerészek úgy a Viktorián mint a többi hajókon is sorfalat képeztek. A király érkezését a hajók egyenkint 21—21 ágyulövessel fogadták. A mint a király a *Victoria* lépcsőin felment, a *Victoria* hajó egész lobogódsze egyszerre bevonatott és mintha villamos nyomásra történnék, eltűnt valamennyi zászlója és ő felsége lobogója repült föl. Egyidejűleg a néphimnust játszották el.

A hajóparancsnokok, *Hoskins* tengernaggyal együtt hódolatteljesen üdvözölték az uralkodót, a ki most a tengernagy felkérésére a hajó megtekintésére indult. Ő felsége mindinkább fokozódó érdeklődés mellett egy teljes órát szentelt az óriási angol hadihajó megzemléésére.

Miután ő felsége az arcvonal előtt eléptetett, megtekintette a kabinokat az ebédlötermet, az alvóhelyeket, lement egész a legalsóbb helyiségekbe s ezalatt megmutattatta és megmagyaráztatta magának az összes segédgépeket, a melyeknek száma nem kevesebb, mint 75. Meglátogatta a legénységi kazamattákat, az anyag szertárakat is, egyik torpedót, a mely előzőleg szétszedett, összerakták és lancirozták, mire gyakorlatok következtek. Az összes ágyúnemek kezelését megmutatták a királynak. Különös föltűnést keltett a 112 tonnás ágyú kezelése, a mely a legnagyobb a tengerészetben és eskis hidraulikus erővel mozgatható.

Ezután kezdetét vette a dejeuner, mely alatt a hajó zenekara játszott.

A pezsgónél ő felsége a jelenlevők legkellemesebb meglepetésére szép pohárköszöntőt mondott Nagy-Britannia királynőjére, mely különösen az angol tisztekre gyakorolt megindító hatást.

Ő felsége fölköszöntőjére *Hoskins* tengernagy emelkedett föl, s angol nyelven ő felségére emelte poharát.

A dejeuner után a király cerélet tartott, majd fél négy órakor ágyulövések között elhagyta a „Viktoriát”.

Négy óra után a *Casino Patriottico* fényes helyiségeibe ment hol az emlékkönyvbe olaszul jegyezte be nevét.

A kereskedelmi muzeumban.

Innen a király a magyar kereskedelmi muzeum fiókjának megtekintésére indult. *Szapáry* Károly gróf, a muzeum vezetője kalauzolta itt a felséges vendéget. Megzemléte a felség a muzeum összes helyiségeit, nagy érdekléllel nézte a kiállított iparcikket, részletesen tudakozódott a forgalmi és kiviteli viszonyokról, s kifejezte reményét, hogy a magyar iparra nézve a muzeum tevékenysége előnyökkel fog járni. Végül a a filodrámái társulat szép helyiségeit nézte meg, melynél különösen az izlésesen díszített kis színház nyerte meg tetszését.

Szakadatlan éljenzés között, a melybe azonban itt ott zsvió kiáltások is vegyültek, tért vissza a király lakására.

Az udvari ebéd

Esti hat órakor 48 teretűkű udvar ebéd volt a királynál, melyen részt vettek: *József* főherceg, gróf Szapáry miniszterelnök, gróf Zichy kormányzó, Szögyény miniszter, *Bechtolsheim* altábornagy, gróf Szapáry Istvan, Pelczy

Plátó protosyndjel. *Fésüs* Béla és *Zeyk* József minisiteri tanácsosok, *Celligoi* Bódog törvényészki elnök, *Zichy* őrnagy, gr. Szapáry Károly, *Petkovits* András orosz konzul, conte *Roger Fülöp* L. olasz konzul, *Suvaire* Agost francia konzul, *Faber* L. G. nagybrittami konzul, *San Martino* de *Montalbo* Inan spanyol konzul, *Stefensand* E. német alkonzul, *Rostapoulos* Arisztid görög consul, *Gelletich* Miklós és *Mohovich* Emidio községi tanács-alelnökök, *Milce-nich* Péter tanácselnök *Meynier* Henrik kereskedelmi kamarai elnök, báró *Sterneck* tengernagy, *Seemann* sorhajókapitány, *Eidler* korvettkapitány, *Karber*, *Wohlgemuth* és *Mört* fregattkapitányok *Stean* alezredes, *Linkics* őrnagy, *Weigl* b. őrnagy, *Ruzs* őrnagy, *Liszky* honvédszázados, gr. *Paar* altábornagy és *Boltrass* vezérőrnagy főhadsegédek, *Sachs* fregattkapitány és gr. *Schaffgotsch* őrnagy szárnysegédek, *Lónyai* őrnagy, *Kolozsvary* őrnagy, *Steingass* sorhajóhadnagy, *Vivenot* százados, *Pápay* osztályfőnök, *Claudy* udvari tanácsos parancs-tiszt és gr. *Wolkenstein* főkonyhamester. Az ebéd végeztével a király rövid ideig cerélet tartott.

A király elutazása:

Ő felsége elutazása nagyszerű tengeri ünnepélyre és egész sajtószertű hódolattá alakult az uralkodó iránt. Az egész lakosság odaözlönlött, hogy a királyt még egyszer láthassa; a városi tanács testületileg, élén a polgármesterrel, a miniszterek, a bán, a kormányzó a tábornokok, az egész tisztakar össze-gyűlt az Adamics-mólón, hogy ő felsége hajóra szállásánál jelen legyenek. Ke-véssel ő felsége előtt *József* főherceg is odaérkezett.

A király 8 órakor kocsizott a mó-lóhoz a kormányzó palotájától a lakos-ság frenetikus üdvözlései közt, hol is, szí-vélyesen és főhajással viszonzotta a mólón egybegyűiteket.

Az uralkodó kezét szorított a minisz-terekkel a bánnal, aztán pedig gróf *Zichy* Ágost és *Ciotta* polgármesterhez fordult, kik előtt ismételve meglepődett-ségének adott kifejezést a fumei tartóz-kodás és az összes itt látottak felett. Most a bárkára szállt, a mely a lakos-ság hosszantartó lelkesült felkiáltásai közt indult el. Néhány percczel 8 óra előtt a király a gyönyörű *Miramar*-yacht-ra szállt s pontban 8 órakor a yacht a kikötőből a nyílt tengerre siklott. Mikor a *Miramar* a kikötőt elhagyta, az angol hajók üdvözlőveket adtak. A je-lenet nagyszerű volt; tizenhat gőzös a legszebben kivilágítva várt a kikötő kijáratánál a *Miramar*-ra hogy ezt ke-ső éjjelig kísérjék.

Helyi és különféle hírek.

A magyar czimer brutális megsértése. A budapesti lapokból ismeretekes már azok a magyarelleses tüntetések, melyeket *Barac* Milutin a fumei kőolajgyár igazgatója a király látogatása alkalmából a ugyancsak kőolajgyárban szervezett. *Barac* igazgató azonban nem elégedett meg az-zal, hogy a „*Magyar általános hitel-bank*” tulajdonát képező gyárban, mely állami kedvezményekben részesül, nagyszámú horvát zászló kitűzésével tüntetett, s hogy a munkásokat elesapátás terhe alatt kényszerítette a „zsvió” kiáltá-sokra. Sokkal tovább ment. — Oly dolgot követett el, melyet kormányunk nem hagyhat megtor-latlanul; és nem is fogja hagyni. *Barac* úr a magyar állami czi-mert is a legbrutálissabb módon megsértette. — Fölforr az ember vére az ily fények hallatára. *Barac* úr ugyanis egy Budapestről di-szítési czélokra érkezett állami

czimert befestetett. Midőn az illető czimerfestő, fölemlietette, hogy a magyar czimert a hitelbank igazgatósága rendelte meg, egyszerűen azt felelte „Az mindegy, csak fess bel!” Így történt aztán, hogy magyar állami czimer helyett, egy egy olyan készült, melyet ha respektálunk is, de melyhez közjogi szempontból semmi közünk.

Fáklyaszene Ciotta polgármesternek. *Ciotta* János polgármestert a fumei nép e hó 26-kán fáklás zenével tisztelte meg. A röntöntözött menetben nagyszámú közönség vett részt, mely a városi zenekar élén és a tűzoltókkal éljenekkel vonult a polgármester lakása elé, hol *Ciotta* János meleg szavakkal köszönte meg a tüntetést. Végül *Got-tardi* kapitánu leánya diszes virágcsokrot nyújtott át neki.

Thuróczy Adolf vámfőigazgató a szabad kikötő megzemléésével összefüggő ügyekben Fiumében időzik.

A m. kir. államvasútag igazgató-ságától vett értesítés szerint a nyiregy-haza ungvári vonal Tuzsér és Csap állomásai között épített új Tiszahid üzembe helyezése előtt teljesítendő zármunkalok miatt f. hó, 23-án és 24-én a személyszállító vonatok e vonálrészen említett hidnál való átszállással fognak közlekedni.

A teherátú forgalom pedig a mondott két napon említett két állás között teljesen szünetelni fog ugyan, ez azonban az áruk továbbítására semmi befolyással sem lesz mivel azok a rendelkezésre álló segélyutirányokon egyrészt Nyiregyháza és másrészt királyházaán át fognak továbbítottani.

Magy. kir. államvasutak 1891. évi július hó 1-én a m. kir. államvasutak vonalain 1891. évi január hó 1-től érvényes kilométermutató és helyi árudijszabás (II. rész) az I. pótlék lép hatályba.

A kilométermutató pótléka némely határozmányok megváltoztatását, illetve kiegészítését *Nyustya* és *Zichyfalva* -állomások nevének megváltoztatását, *Budapest-Ferenczváros-Marhavásár* állomás, *Brod Meravicza* és *Coarag* megállóhelyek és *Herczko* kiterő kilométertávolságait, *Zsolca* kiterő kilométertávolságainak megváltoztatását, új megálló helyek megnyitását és sajlónihák helyesbítését tartalmazza.

Az árudijszabás pótléka pedig némel-katározmányoknak megváltoztatását, ily letve kiegészítésénevezetesen *Budapest-Ferenczváros-Marhavásár* állomásnak szarvasmarha, juhok és egyéb apró-maccha (sertések kivételével) valamint leölt állatok fel-és leadására való berendese *Zsolca* és *Herczko* kiterőknek a kocsirakományi teherátúforgalomra való berendezése, az ungvári zugóvonalról Ungvár állomásra eszallítandó fa-és faszén-szállitmányok után beszedendő illetékek mérséklése, a Fiumeba, vagy Fiuméből szallítandó áruknak a kikötői tárakban és szabadrakhelyeken való kezeléséro vonatkozó határozmányoknak megváltoztatása és a *Vukovar* állomás-hajóra, vagy viszont átrakandó áruk után átezállítási illeték életbe-leptetése tekintelében-továbbá egyes kivételes dijszabások módosítását, illetve kiegészítését *Nyustya* és *Zichyfalva* állomások nevének megváltoztatását, *Zsolca* kiterő megváltoztatott díjtételeit, *Herczko* kiterő állomási és csomóponti díjtételeit *Drnje-dravaparti* állomás beszüntetését s végül sajtó-hibák helyesbítését tartalmazza.

A mennyiben díjemlések állanak be azok csak 1891. évi augusztus 1-én lépnek hatályba.

Ezen pótlékok a m. kir. államvá-sutak dijszabási osztályában valamint nagyobb állomásain példányonkint 10 kr-ért lesznek megszerezhetőek.

Felelős szerkesztő és tulajdonos **Mócs Zsigmond.**

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1891-ki első felévre (24. osztalék-szelvény) az alapszabályok értelmében járó

osztr. értékű Tizenöt forintnyi

osztalék f. é. július 1-étől fogva az Osztrák-magyar bank **bécsi** és **budapesti** főintézeténél, valamint **minden fiókjánál** kifizettetik.

Osztrák-magyar bank.

Zimmermann
alkotmányzó.

Miller
főtanácsos.

Mecenseffy
vezérigazgató.

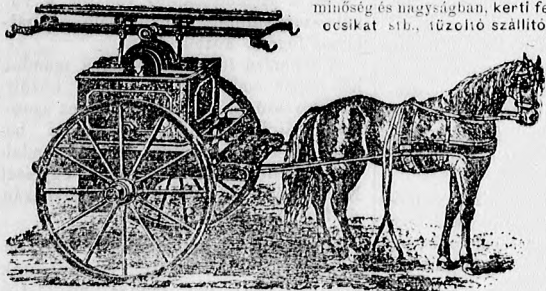
Alapított 1858. Kivitel az összes világrészekbe.

József főherceg ö. cs. és kir. Fensége
ndvari szállítója.

Első magyar gép- és tüzelő-szerek
gyára, harang- és écz-öntőde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden
minőség és nagyságban, kertí fecskendőket, vízfordó
ocsikat stb., tüzelő szállító kocsikat, öntöző ké-

szülőkeket magas
nyomású vízvezeték-
kekhez, légszesz-
fecskendőket (Extin-
teureket), tüzelő lét-
rákat (a legnagyobb
től letráktól a leg-
kisebb kézi letráki-
tüzelő omnibuszok
és tüzelőszaki szer-
kocsikat, tüzelő le-
gényeségi felszereléseket, gőzszivattyú-
kat kútszivattyúkat,

borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-szivattyúkat légnyomású pöcögő-
gödör-tisztító készüléket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előlított leg-
nagyobb 9700 kilogram), érczöntvényeket vasutak, lőzhajók és gyárak számára, előállít tel-
es vízművek és magán vízvezetékek építését és felszerelését, nyilvános gőz- és kádúr-
dók berendezését, closetek és bármilyen közegészségügyi tárgynak szállitását.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és díjmentve Levelezés magyar, német, francia olasz, szerb és román nyelven

„ADRIA“

Magyar tengeri hajó- zási részvénytársaság.

1891. június havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és
amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy
előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

		1891 június	
Glasgow	Triest, Fiume	Gőzös „B. Keményi“	1-10
Rio de Janeiro, Santos	„	„Zehy“	1-10
Malta, Catania, Messina, Bari, (Barletta, Brindisi, Corfú,	Fiume	„Braemar“	1-10
London	Triest, Fiume	„Winstead“	5-15
Hull, Newcastle o/T	„	„Bassano“	5-15
Liverpool	„	„Tarifa“ (Cunard Line)	10-20
Rouen,	„	„Tibor“	15-25
Liverpool	„	„Aleppo“ (Cunard Line)	15-25
Rouen Leith	„	„Tisza“	20-30
Fiume	Liverpool	„Palmyra“ (Cunard Line)	1-10
„	Barcelona, Valencia Rouen	„Stefanie“	5-15
„	Bordeaux	„Szápár“	5-15
„	New-York	„Anglia“ (Anchor Line)	5-15
„	Malta, Catania, Messina, Bari Barletta Brindisi Corfú,	„Braemar“	10-20
„	Gibraltar, Rouen	„Jókai“	15-25
„	Bordeaux	„Maritana“	15-25
„	London	„Durham“	20-30
„	Glasgow	„Adria“	20-30
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Barossa“	20-30
„	Cadix, Rouen	„Széchenyi“	20-30
„	Liverpool	„Saragossa“ (Cunard Line)	20-30
„	Hull, Newcastle o/T	„Palermo“	20-30

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegzár
intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a
fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget
nem vállal.

FIUME, 1890. május hóban.

Tédeczy Sándor

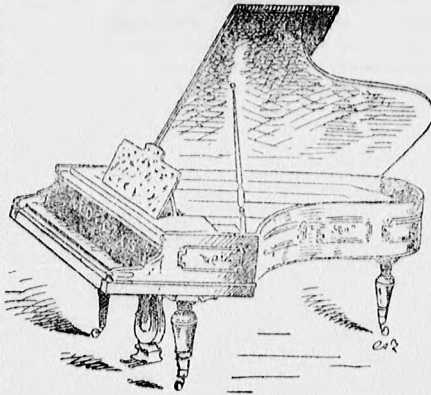
Zongora gyára és raktára

BUDAPEST.

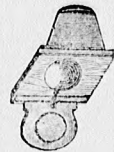
IX. ker. Sándor utca — saját ház
Raktár Hatvani utca 15 sz.

Pianino mint a fumei állandó kiállításban
társasági megrendelések elfogadására.

Egyedüli hazai zongoragyár

Védelmet nyitott árnyékszékéknél

meghűlés, légmozgás és szeg ellen
nyújtanak a legújabb szabadalmazott

árnyékszék ülések

amalgamozott öntött vas csészével, automatikus készülék által légmen-
sen záródva. A már meglévő ülésekzarka mineműt könnyen alkalmaz-
ható és vízbírtás nélkül használható.

Ára fényezetlen 9 fényezve 10 ft. Stétküldés átvételt mellett. Kivétel
szilárd. Kapható csak a készítő és a szab. birtokosa

WOLFF SOMA

budapesti vasbutor gyári raktárában, Dorottya-u. 2. sz.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Sternberg Armin

ES TESTVÉRE.

BUDAPEST, VII. ker. Kerepesi-ut 36.

Saját készítményi miniben-nál fontos, veres-
tár- és réz- és fém- hangszerek és azok kellek-
tő alkalmasságai. Mindennemű hangszerek és az-
ok művek javítása és kárpótlása, sőt
itt pontossággal eszközöztetik.

Mintaraktár a kereskedelmi Múzeum fiók üzletében Fiumében.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.